

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра публічного управління та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
_____ **В.Г. Горник**
_____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОСНОВИ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ”

освітній рівень Перший рівень вищої освіти

галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність
(спеціалізація) 281 Публічне управління та адміністрування

освітня програма Публічне управління та адміністрування

тип дисципліни Обов'язкова

Київ – 2020 рік

Розробник: О.Я.Немирівська, к.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та економіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та економіки

Протокол від 17 листопада 2020 року № 5

Завідувач кафедри публічного
управління та економіки

С.О.Кравченко

Погоджено:
Гарант освітньої програми

Л.М. Костецька

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	4	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	120		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1	Лекції:	20	10
Семестр:	2	Практичні заняття:	20	6
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	3	Семінарські заняття:	-	-
самостійна робота:	5	Самостійна робота:	80	104
Форма підсумкового контролю:	Екзамен	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри публічного управління та економіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою nemyrivska.olena@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Основи права Вступ до публічного управління Вступ до публічного адміністрування Історія публічного управління	Основи місцевого самоврядування Проектні підходи в публічному управлінні Основи сервісної держави Міжмуніципальне співробітництво Управління ресурсами об'єднаних територіальних

Мета вивчення дисципліни:

Формування у студентів є формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на регіональному рівні, умінь та компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень місцевих органів державної влади і місцевого самоврядування.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 17. Уміння розробляти управлінські рішення щодо регіонального та місцевого розвитку.

ПРН 21. Уміти розробляти програми і проекти на різних рівнях та у різних сферах публічного управління.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/	Комунікація	Відповідальність

		навички		і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	ПРН 17	ПРН 17		ПРН 17
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
ФК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів	ПРН 17 ПРН 21	ПРН 17 ПРН 21		ПРН 17 ПРН 21
ФК 12. Здатність формувати дієві управлінські механізми забезпечення регіонального та місцевого розвитку в умовах сучасних викликів	ПРН 17	ПРН 17		ПРН 17
ФК 16. Здатність використовувати програмно-цільовий та проектний підходи у діяльності органів публічної влади	ПРН 21	ПРН 21		ПРН 21

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади регіонального управління

Тема 1.1. . Сутність і зміст управлінської діяльності.

Сутність управлінської діяльності. Інтелектуальний та інформаційний зміст управлінської діяльності. Риси управлінської діяльності. Форми управлінської діяльності: організаційні, правові, організаційно-правові. Методи управлінської діяльності, їх характеристика. Морально-етичні, соціально-політичні, економічні, адміністративні методи управлінської діяльності. Стадії управлінської діяльності, їх характеристика. Управлінські технології. Складові управлінської технології. Властивості управлінської технології. Види управлінських технологій.

Тема 1.2. Конституційні засади функціонування органів публічної влади на регіональному рівні в Україні.

Конституційна модель розподілу влади в Україні. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади. Функціональні повноваження членів Кабінету міністрів

України. Акти Кабінету міністрів України. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління. Організаційна структура та завдання ЦОВВ. Державні служби України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління. Сучасна модель органів регіонального управління в Україні. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Трансформація змістовного та функціонального наповнення інституту місцевих державних адміністрацій в умовах реформи децентралізації. Перспективи запровадження інституту префекта в Україні. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція функції.

Розділ 2. Сучасний стан системи регіонального управління в Україні

Тема 2.1. Відносини органів публічної влади в системі управління регіонального рівня

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.

Тема 2.2. Основи сучасної регіональної політики

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Державна регіональна політика: сутність, види та еволюція. Міжнародні тенденції щодо перерозподілу повноважень органів публічної влади на регіональному та місцевому рівнях: аналіз і тенденції для України. Інституційна база регіонального управління. Основні напрямки регіонального управління. Місцеві бюджети як основа економічного і соціального розвитку регіону. Міжнародний досвід створення агломерацій: перспективи для України. Проблемні питання та переваги агломераційних об'єднань в сучасному світі.

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні засади регіонального управління					
Тема 1.1. Сутність і зміст управлінської діяльності.	30	6		6	18
Тема 1.2. Конституційні засади функціонування органів публічної влади на регіональному рівні в Україні.	30	4		4	22
Разом за розділом 1	60	10		10	40
Розділ 2. Сучасний стан системи регіонального управління в Україні					
Тема 2.1. Відносини органів публічної влади в системі управління регіонального рівня	30	4		6	20
Тема 2.2. Основи сучасної регіональної політики	30	6		4	20
Разом за розділом 2	60	10		10	40

Екзамен				2	
Усього годин	120	20		20	80

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні засади регіонального управління					
Тема 1.1. Сутність і зміст управлінської діяльності.	30	2			28
Тема 1.2. Конституційні засади функціонування органів публічної влади на регіональному рівні в Україні.	30	4		2	24
Разом за розділом 1	60	6		2	52
Розділ 2. Сучасний стан системи регіонального управління в Україні					
Тема 2.1. Відносини органів публічної влади в системі управління регіонального рівня	30	2		2	26
Тема 2.2 Основи сучасної регіональної політики	30	2		2	26
Разом за розділом 2	60	4		4	52
Екзамен				2	
Усього годин	120	10		6	104

4. Організація самостійної роботи студентів

4.1. Підготовка до семінарських занять

Тема 1.1. Сутність і зміст управлінської діяльності

Питання до семінарського заняття

1. Сутність управлінської діяльності та її характерні риси.
2. Форми і методи управлінської діяльності, їх характеристика.
3. Стадії управлінської діяльності.
4. Управлінські технології: поняття і види.

Тема 1.2. Конституційні засади функціонування органів публічної влади на регіональному рівні в Україні

Питання до семінарського заняття

1. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади: структура та порядок формування.
2. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління.
3. управління.
4. Міністерства України та їх повноваження.
5. Державні служби України та інші центральні органи виконавчої
6. влади: їх статус, функції.
7. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
8. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління: нове змістовне та функціональне наповнення.
9. Подальша трансформація інституту місцевих державних адміністрацій в умовах

реформи децентралізації.

10. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція функції.

Тема 2.1. Відносини органів публічної влади в системі управління регіонального рівня

Питання до семінарського заняття

1. Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями.
2. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ.
3. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.

Тема 2.2. Основи сучасної регіональної політики

Питання до семінарського заняття

1. Основні теорії регіонального розвитку. Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка.
2. Державна регіональна політика: сутність, види та еволюція.
3. Регіоналізм та регіоналізація як загальносвітовий трансформаційний процес. Міжнародні тенденції щодо перерозподілу повноважень органів публічної влади на регіональному та місцевому рівнях: аналіз і тенденції для України.
4. Інституційна база регіонального управління. Основні напрямки регіонального управління. Місцеві бюджети як основа економічного і соціального розвитку регіону.
5. Міжнародний досвід створення агломерацій: перспективи для України.
6. Проблемні питання та переваги агломераційних об'єднань в сучасному світі.

4.2. Матеріали для самоконтролю

Самостійна робота аспіранта у межах навчальної дисципліни «Основи регіонального управління» передбачає написання та захист ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи зорієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів. Творча робота висвітлює результати самостійного обдумування аспірантами актуальних проблем регіонального управління в Україні. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі рекомендації для розв'язання проблеми.

Вимоги до захисту творчої роботи:

- творча робота повинна бути підготовлена кожним студентом індивідуально;
- виконана творча робота надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії;
- друкований варіант творчої роботи надається студентом під час захисту;
- результати написання творчої роботи презентуються студентом під час екзаменаційної сесії у формі короткої доповіді та відповідей на поставлені запитання;
- на захисті для доповіді надається 5 хв.

Структура творчої роботи.

У структурі творчої роботи виділяються такі основні складові частини.

1. Постановка проблеми:

- короткий аналіз сучасного стану публічного управління у частині, що стосується

- обраної теми есе, виділення суперечностей та недоліків, що зумовлюють проблему;
- чітке формулювання проблеми відповідно до виділених суперечностей та недоліків, основні складові проблеми;
 - негативні наслідки того, що проблема не вирішується.
2. Шляхи вирішення проблеми:
- визначення підходів до вирішення проблеми;
 - опис конкретних шляхів реалізації обраних підходів.
3. Значення для практики:
- позитивні зміни у галузі публічного управління внаслідок реалізації запропонованих підходів;
 - позитивне значення цих змін для розвитку відкритого врядування.
4. Висновки, що коротко відображають результати проведеного студентом дослідження проблеми.
5. Перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

Вимоги до оформлення творчої роботи.

Творча робота має бути роздрукована на білому папері стандартного формату А4. Розмір шрифту – 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові аспіранта, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням студентом стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення проблеми, що розглядається, оцінити, як вона висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. Обсяг роботи – 15-20 сторінок. Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с. 54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в творчій роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше 7 джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Інтернеті. У творчій роботі мають бути обов'язково авторські пропозиції щодо вирішення проблеми, що розглядається. До тексту творчої роботи додається презентація у форматі Microsoft Power Point обсягом 10-12 слайдів, що відображає основні положення творчої роботи відповідно до його структури.

Перелік тем творчих робіт до розділу 1

1. Сутність управлінської діяльності та її характерні риси.
2. Форми і методи управлінської діяльності, їх характеристика.
3. Стадії управлінської діяльності.
4. Управлінські технології: поняття і види.
5. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади: структура та порядок формування.
6. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління.
7. управління.
8. Міністерства України та їх повноваження.
9. Державні служби України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.
10. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
11. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління: нове змістовне та функціональне наповнення.

13. Подальша трансформація інституту місцевих державних адміністрацій в умовах реформи децентралізації.
14. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція функції.

Перелік тем творчих робіт до розділу 2

1. Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями.
2. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ.
3. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.
4. Основні теорії регіонального розвитку. Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка.
5. Державна регіональна політика: сутність, види та еволюція.
6. Регіоналізм та регіоналізація як загальносвітовий трансформаційний процес. Міжнародні тенденції щодо перерозподілу повноважень органів публічної влади на регіональному та місцевому рівнях: аналіз і тенденції для України.
7. Інституційна база регіонального управління. Основні напрямки регіонального управління. Місцеві бюджети як основа економічного і соціального розвитку регіону.
8. Міжнародний досвід створення агломерацій: перспективи для України.
9. Проблемні питання та переваги агломераційних об'єднань в сучасному світі.

4.3. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Сутність управлінської діяльності та її характерні риси.
2. Форми і методи управлінської діяльності, їх характеристика.
3. Стадії управлінської діяльності.
4. Управлінські технології: поняття і види.
5. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади: структура та порядок формування.
6. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного
7. управління.
8. Міністерства України та їх повноваження.
9. Державні служби України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.
11. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
12. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління: нове змістовне та функціональне наповнення.
13. Подальша трансформація інституту місцевих державних адміністрацій в умовах реформи децентралізації.
14. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція функції.
15. Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями.
16. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами, органами Служби безпеки України, органами

прокуратури, органами внутрішніх справ.

17. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.

18. Основні теорії регіонального розвитку. Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка.

19. Державна регіональна політика: сутність, види та еволюція.

20. Регіоналізм та регіоналізація як загальносвітовий трансформаційний процес. Міжнародні тенденції щодо перерозподілу повноважень органів публічної влади на регіональному та місцевому рівнях: аналіз і тенденції для України.

21. Інституційна база регіонального управління. Основні напрямки регіонального управління. Місцеві бюджети як основа економічного і соціального розвитку регіону.

22. Міжнародний досвід створення агломерацій: перспективи для України.

23. Проблемні питання та переваги агломераційних об'єднань в сучасному світі.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

5.1. Політика курсу

Відвідування лекційних занять є добровільним, проте враховується при підсумковому контролі шляхом задавання додаткових запитань за відповідним матеріалом.

Відвідування семінарських занять є обов'язковим, їх пропуск автоматично знижує підсумкову оцінку за курсом, оскільки на відповідні семінари аспірант не отримує балів.

Політика академічної доброчесності визначається згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Денна форма навчання

Поточний контроль						Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1			Розділ 2				
C1.1	C1.2	TP1	C.2.1	C.2.2	TP2	40	100
10	10	10	10	10	10		

C1.1, ... C2.2.– семінари до тем розділів

TP1, TP2 – творчі роботи до розділів

Заочна форма навчання

Поточний контроль					Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2				
C1.2	TP1	C.2.1	C.2.2	TP2	40	100
10	15	10	10	15		

C1.2, ... C2.2.– семінари до тем розділів

TP1, TP2 – творчі роботи до розділів

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня

75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 р. № 157 – VIII
2. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р - <http://zako№4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80/pri№t1390244774041107>
3. План заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2014 р. № 591-р - <http://zako№3.rada.gov.ua/laws/show/591-2014-%D1%80>
4. Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606.
5. Про затвердження Порядку утворення структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації, не передбачених переліками, затвердженими Кабінетом Міністрів України, та введення додаткової посади заступника голови місцевої державної адміністрації: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 р. № 957.
6. Указ Президента України №412/2018: Про додаткові заходи щодо забезпечення реформ із децентралізації влади. URL: https://www.president.gov.ua/documents/412201825710?fbclid=IwAR1NT84ivwtxpgWTP0Pjt uTK3uJRG15by7YY3ESslbWyC9bt56Oav_s-fYY
=IwAR1NT84ivwtxpgWTP0PjtuTK3uJRG15by7YY3ESslbWyC9bt56Oav_s-fYY
7. Вакуленко В. М. Державна регіональна політика : навч. посіб. / В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук. – К. : НАДУ, 2007. – 112 с.
8. Васильєва О. І. Регіональне управління в умовах реформування владних відносин : монографія / О. І. Васильєва. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 436 с.
9. Войтович Р. В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз) : монографія / Р. В. Войтович ; за заг. ред. В. М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 680 с.
10. Гаджиев Ю. А. Новые формы территориальной организации производства и другие теории регионального экономического роста и развития [Электронный ресурс] / Ю. А. Гаджиев // Вестн. науч.-исслед. центра корпоратив. права, упр. и венчур. инвестирования Сыктывкар. гос. ун-та. – 2008. – № 3. – Режим доступа : <http://www.koet.syktsu.ru/vestnik/2008/2008-3/3/3.htm>
11. Гладкий Ю. Н. Основы региональной политики : учебник / Ю. Н. Гладкий, А. И. Чистобаев. – М. : Изд-во Михайлова В. А., 1998. – 659 с.
12. Гладкий Ю. Н. Регионоведение / Ю. Н. Гладкий, А. И. Чистобаев. – М. : Гардарики, 2000. – 384 с.

13. Голиков А. П. Сучасний стан і перспективи регіональної політики в Україні / А. П. Голиков, Ю. Г. Прав // Формування механізму регіонального управління в Україні : матеріали наук.-практ. конф. (Харків, 29 листоп. 2001 р.). – Х. : Вид-во ХарПІ УАДУ “Магістр”, 2002. – С. 22–24.
14. Регіональна економіка та природокористування : навч. посіб. / А. П. Голиков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова та ін. – К. : Центр учб. л-ри, 2009. – 352 с.
15. Дегтярьова І. О. Конкурентоспроможність регіону: стратегічні пріоритети та механізми державного управління : монографія / І. О. Дегтярьова. – К. : НАДУ, 2012. – 368 с.
16. Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні № 4298.
URL:http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70293
17. Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій Закон України № 1009-IX. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009-20#Text>

Додаткові

1. Державне та регіональне управління : навч. посібник за заг. ред. А.Ф. Мельник . Тернопіль: Економічна думка, 2014. 452 с.
2. Державне управління: підручник за ред. д.е.н., проф. А.Ф.Мельник К.: Знання, 2009. 582с.
3. Державне управління: курс лекцій за заг. ред. Д.І. Дзвінчука : Місто Нв, 2012. 616 с.
4. Енциклопедичний словник з державного управління. ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна.К.: НАДУ, 2010.820с.,
5. Бутко М.П. Регіональне управління : інноваційний підхід : навч. посібн. К.: Кондор, 2008.
6. Варналій З.С. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: моногр. ; за ред. З.С. Варналія. К.: Знання України, 2005. 498 с.
7. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учебник, 2-е изд., , 2000. – 296с.
8. Господарський кодекс України UBR: // <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
9. Чистов С.М., Никифоров А.Є. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2004. 440 с.
10. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право За заг. ред. Авер'янова В.Б. К.: Юстініан, 2007. 228с.
11. Державне управління і менеджмент: Навч. посібник у таблицях і схемах. заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.С. Одінцової. Х.: ХарПІ УАДУ, 2002. 492 с.
12. Державне управління: європейські стандарти , досвід та адміністративне право. За заг ред. Авер'янова В.Б. К.: Юстініан, 2007. С.27.
13. Дудкіна О.П. Регіональне управління: навч. Посібник. Тернопіль: Вид-во "Астон". 2013. 202 с.
14. Жук М.В. Регіональна економіка : Підручник. / К.: ВЦ "Академія", 2018. 416 с.
15. Коваленко М.А. Регіональний менеджмент: навч. пос. К.:Олді-плюс, 2017. 312 с.
16. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
17. Мамонова В.В. Методологія управління територіальним розвитком: монографія. Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ, 2006 . 196 с.
18. Мельник А.Ф. Державне регулювання економіки: Навч. Посібник. К.: ІСДО, 1994. 272с.
19. Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Кривокульська Н.М. Менеджмент державних установ і організацій: Навч. Посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 464 с.
20. Національна економіка: навч. посіб. за ред. А.Ф. Мельник. К.: Знання, 2011. 463.

Інформаційні ресурси

1. Громадянське суспільство і влада. Урядовий веб-сайт. – http://civic.kmu.gov.ua/consult_mvc_kmu/news/article
2. Законодавство України. – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a>
3. Національне агентство України з питань державної служби. – <http://www.nads.gov.ua>
4. Національний інститут стратегічних досліджень. – <http://www.niss.gov.ua>
5. Партнерство "Відкритий Уряд". – <http://ogp.gov.ua>
6. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>
7. Реформи в Україні. – <http://reforms.in.ua>
8. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua>
9. Центр політико-правових реформ. – <http://www.pravo.org.ua>
10. <https://decentralization.gov.ua/about>
11. The Sigma Programme. – <http://www.sigmaweb.org>
12. The World Bank. – <http://www.worldbank.org>
13. United Nations Development Programme. – <http://www.undp.org/content/undp/en/home.html>
14. World Economic Forum. – <http://www.weforum.org>
15. Worldwide Governance Indicators. – <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.asp>